

Tabor

BOG, NAROD, DOMOVINA!

Maša ob brezni pod

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov
TABOR je last in vestnik Tabora DSPB
Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora
Tabor izdaja konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič
Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila
Za lastništvo odgovarja lic. Ivan Korošec

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.
Director: Ing. Antonio Matičič,
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina
Propietario: lic. Ivan Korošec

Diagramación, armado e impresión/Oblikovanje in tisk:
Talleres Gráficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425
C1101AAI Buenos Aires, Argentina, Tel. 4362-7215
Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev

***Dopise, članke, naročila in nakazila
pošiljajte na naslov:***

**Ivan Korošec,
A. Lanz (C. 24) 4391
1884 Berazategui
Pcia. Buenos Aires, Argentina
Tel./Fax: +54-11-4258-8952**

**Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!**

Septiembre-October 2000 • Buenos Aires • September-Oktober 2000

PET SINOV...

„Oni dan sem srečal sredi slovenskega Chicaga moža; že dolgo je, kar ga poznam.

Spominjam se, ko je bil vzravnani korenjak; s plugom je odpiral zemlji srce na pomlad, poleti je zbiral klasje in ga vezal v snope, na jesen je odbiral sadi in dihal z listi, ki so plesali v vetru. In, ko je sneg pobelil polje in log, pa gmajno in gozd, je zbral okrog sebe svojo družino in je z njo hvalil Boga.

Potem je prišlo hudo; streli, ogenj, vojska ... žalost, jok, smrt ...

Pet sinov je imel, krepkih in zornih, kot pomladno jutro, nasmejanih, kot poletno sonce; pojočih, kot nebeških pevcev kor.

„Kako doma je dobro in lepo, vsi dnevi nosijo klobuk postrani...“ je zapel France iz Kamnika,

Še jih vidi te svoje fante, še vedno jih sliši. Vsak dan znova jih sliši od daleč...

Osivela so mu leta, ramena teži devet križev in čez; oči mu zro v megleno daljo; tako posluša svoje fante: Pojo... njegovi fantje pojo...

Zdaj je tega že pet in petdeset let...

V Vetrinju jih je videl zadnjikrat. Odhajali so s pesmijo.

„Zbogom oče, jutri, pojutrišnjem se spet vidimo.“

Jutri pojutrišnjem jih je Kajn odstrelil v kraška brezna in jame...

„S hizopom jih pokropi, z vejico roženkravta in rožmarina, z blagoslovljeno vodo večnega spomina...“

*(Iz slavnostnega govora inž. Jožeta Rusa
ob 55 letnici spomina na pomorjene domobrance.*

Slovenska pristava-Orlov vrh, Cleveland.)

*Živeti v srcih tistih,
ki ostajajo za nami,
se ne pravi umreti.*

*Lepi spomini so kot ljubljene kraje,
kamor se z veseljem povračamo.*

*Spomini so pripeti na ljudi,
ki smo jih ljubili.*

*Če te ni več,
spomini bolijo in tudi ljubljene kraje
ostajajo mrzli - tuji.*

Žalna slovesnost v Kočevskem rogu v spomin našim mučencem

V nedeljo, 18.junija, so se zbrali desettisoči ob breznih zverinsko pomorjenih domobrancev in civilov v počastitev junakov - mučencev ter v obsodbo partizanskega zločina nad narodom.

Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki oblasti, med njimi predsednik vlade dr. Andrej Bajuk, obrambni minister Janez Janša, zunanji minister Lojze Peterle, kateri so položili tudi vence v počastitev žrtev. Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik drž. zbora Janez Podobnik.

Slovesno sv.mašo je daroval nadškof dr.Franc Rode, ob somaševanju škofov Msgr.Metaša Piriba, dr. Antona Stresa in številnih duhovnikov.

Nadškof Rode je v svoji omiliji poudaril, da je bila komunistična revolucija tragedija za slovenski narod.

„Sprenevedanje je govoriti o zločinih nacifašizma, pa ne govoriti o zločinih komunizma, nad našim narodom.“

Verskemu obredu je sledil kulturni program s pristnim posnetkom domobranskega pevskega zbora, pesmi „Oj Doberdob.“

Slavnostni govornik je bil Justin Stanovnik. Odločno je povedal, da državljanska vojna v Sloveniji še traja, katero nadaljujejo postkomunisti.

Prav tako je odločno poudaril, da partizanski t.im. osvobodilni boj, ne more postati temelj naše državnosti, kot je izjavil Kučan, kajti „NOB“ je bila prevara. Slovenci „osvobodilnega boja,“ kakršnega so uprizorili partizani nismo potrebovali,“ je govornik povedal veliko resnico.

„Tukaj bi pričakoval predsednika države, vendar ga ni. Morda se potrjuje stari rek, da se nihče ne sme dotakniti rane, če je nima s čim obvezati,“ je dejal kočevski župnik Marjan Lampret.

„Rana v Rogu je neobvezana že enajsto leto. Mnogi, ki so

pripadali zločinski Udbi in so zagrešili zločin na tem kraju, so še danes zavezani k molčečnosti. Ravno predsednik Kučan, ki prihaja iz osrčja te zločinske organizacije, bi lahko odvezal vse udbovce, da bi spregovorili,“ je bil jasen v svojih besedah kočevski župnik.

Kulturni program so popestrili tudi pevci cerkvenega pevskega zbora sv. Pavla iz Vrhnike ter solista Judita Cvelbar in Marko Fink.

Za konec kulturnega programa je nad brezni mogočno zadonela večno lepa domobranska: „Oče mati, bratje in sestre...“

Komentar

Vse več je dokumentov in literature, ki potrjujejo, da v Sloveniji ni bilo t.im. partizanske osvobodilne vojne, temveč je bila krvava komunistična revolucija pod ideološkim vodstvom boljševika Stalina in domačih parazitov: Kardelja, Mačka, Kidriča. Ribičiča, Dolanca in drugih, za prevzem oblasti in to v - za komuniste ugodnem času - okupaciji naroda, z nasiljem treh okupatorjev.

Vsa komunistična borba je bila izključno proti domačemu ideološkemu nasprotniku.

Eden izmed mnogih dokumentov je tudi ponudba štaba XIII. udarne partizanske brigade, ob napadu na domobranksko postojanko v Kočevju, 11. decembra 1943, v kateri je bil tudi vod Nemcev.

Partizani so pozivali Nemce, da naj razorožijo domobrance in predajo orožje partizanom, v zameno pa Nemcem obljublajo amnestijo in življenje.

Prav tako se italijanske vojske v Sloveniji ob njenem razpadu, septembra 19 43, ni dotaknil noben komunist. Partizani so jo pospremili da je varno prišla domov...

Le čemu je bilo toliko pesti z vzkliki: „Smrt fašizmu...“?

Slavnostni govor inž. Jožeta Rus na Orlovem vrhu-Cleveland, 18. junija 2000

*(nekaj globokih misli ob dovršenih
govornikovih besedah resnice.)*

Prijatelji!

Lepo vas pozdravim ob letošnjem spominskem dnevu. Iz vsega srca se vam zahvalim za povabilo, še prav posebej Tebi dragi, dobri naš Milan, da morem letos skupaj z vami doživeti ta praznik, to našo obletnico spomina na pomorjene domobrance.

Pridem iz kraja, kjer domuje kraljica Slovencev, Marija Pomagaj in kjer počiva nedaleč od Nje največji apostol Brezmadežnega srca Marijinega, prevzv. škof dr. Gregorij Rožman.

Obiskal sem oba pred prihodom k vam. Prinašam Njune tople pozdrave in vem, da bosta izprosila obilen božji blagoslov današnjemu spominskemu dnevu.

Zdaj je tega že 55 let, odkar se v teh junijskih dneh spominjamo vseh, ki so trpeli na slovenski zemlji pod črnim, rjavim in najbolj krutim rdečim nasiljem.

Še prav posebej pa se spominjamo prevarane, razorožene, vrnjene, mučene in pomorjene domobranske vojske.

Rog. Tebarje, Brezarjevo brezno in druga številna grobišča po vsej slovenski zemlji, so še prav posebej središče naših misli, spominov in molitev.

Ta morišča morajo postati naše božje poti, kamor bodo romali ljudje in se poglobljali v nenavadno zgodbo, ki se je dogodila narodu in, ki ga bo, če jo bo prav doumel, varovala vsega hudega 1000 let.

So nekateri med nami, ki uprašujejo: „Le zakaj to obujanje spomina?“

Obujamo ta spomin, da bi domobranska podoba ne ostala samo

pri kapelah in cerkvah, po pristavah in kulturnih središčih na vsakoletnih proslavah temveč, da bi ta podoba odšla z nami v tibe, naše domače kote, tam ostala in vžigala v nas brepenenje po svetosti. Kajti bolj kot učenjaki in umetniki, bolj kot znanstveniki in uspešni poslovneži, so nam potrebni svetniki.

Pravijo, da ne moremo govoriti o mučencih brez dokazov in brez uradne cerkvene razglasitve. Je resnica, vendar priče o trpljenju in smrti naših pomorjenih zaradi vere, žive med nami in ne v Rimu.

Todi prvi kristjani so se priporočali svojim mučencem in niso čakali uradnega priznanja.

Vprašanje pa je, kako naj vesoljna Cerkev upošteva slovenske mučence za svoje, če jih mi, slovenski kristjani ne cenimo dovolj.

Kaj se je v Sloveniji med vojno in po njej v resnici dogajalo, to vprašanje se ponavlja doma vedno pogosteje in glasneje. Ko bo izgovorjena zadnja beseda in bo napisano poslednje poglavje, bo

Spominska plošča vsem žrtvam komunističnih morij v Sloveniji.
Slovenska pristava - Cleveland - ZDA

ostala samo preroška beseda knezoškofa Antona Jegliča in očetovska beseda škofa Gregorija Rožmana.

In prerokoval je knezoškof Jeglič v Celju slovenskim možem in fantom:

„Náš čas je velik. Velik, ker dela mučence. Toda imeli bomo še večje čase, morda še bujše.

Satan ima že svojo fronto, pa tudi Kristus ima svojo in ta fronta ste vi možje in fantje.

Za nas velja krstna obljuba in zvesti bomo ostali, pa naj pride kar koli. Veliki bomo dočakali velike čase!“

In potem je udarilo čez nas. Na sam Veliki petek kot, da vtisnil je v nas svoje rane s križa Kalvarije.

Satan je zbiral svojo fronto in razvijal rdeč prapor.

Človek je nalomil križ; rdečo zvezdo pripel na čelo in s stisnjeno pestjo udaril v obraz Boga. Čez Slovenijo se je razlila kri...

In spregovoril je škof Gregorij:

„...Do zadnjega bom opominjal in učil, da je brezboštvo največje zlo in najbujša nesreča za slovenski narod...“

Palme mučeništva so zrasle tudi na naših tleh. Slovenska zemlja je orošena z mučeniško krujo naših bratov in sestra, ki smo jih poznali, z njimi delali, z njimi v cerkev hodili, z njimi živeli.

Zvesti in stanovitni so bili v veri, zato so morali dati svoja življenja, Bogu v slavo, sebi v odrešenje in poveličanje, mnogim v spreobrnjenje, nam vsem pa v svetel vzor in zgled mučeništva.“

Čas je, da se vzravnamo, da se bodo ljudje, domači in tuji zavedli, da smo se uprli brezbožnemu nasilju in to v času, ko je svet, domač in tuj, skupaj z zabodnimi zavezniki klonil in sodeloval s komunizmom.

...Bratje mučenci! Vaša čast je šla čez smrt. Kako srečno in veselo je moralo biti srečanje s Stvarnikom! Zato nam je misel topla v ta pomladni junijski dan..

Vojni zločin ali nujno dejanje?

Vsaka obletnica Hirošime prinese nove razprave o nujnosti prve uporabe atomske bombe

„Če bi bili izgubili vojno, bi bili zdaj mi na zatožni klopi,“ je dejal Winston Churchill, ko je leta 1946 slišal razsodbe nuernberškega sodišča. Baje, da je mislil na pokol civilnega prebivalstva, ki so ga povzročili letalski napadi zaveznikov.

Če je nemška Luftwaffe pobila okoli 60.000 civilistov, je bilo civilnih žrtev zavezniških letal vsaj desetkrat več.

Tako je v članku „Ali je bil Harry Truman vojni zločinec?“ zapisal Philip Nobile.

V svojem članku opiše tudi namišljeni prizor zagovora takratnega predsednika USA H.Trumana pred nuernberškimi tožilci.

„To bombo smo uporabili proti tistim, ki so nas brez opozorila napadli v Parl Harboru.“

Uradni zagovor uporabe atomske bombe temelji na prepričanju, da je Japonska kapitulirala zaradi Hirošime in Nagasakija.

Revizionisti to razlago spodbujajo, kajti japonska vlada niti po Nagasakiju ni hotela nič slišati o vdaji. Japonska je kapitulirala šele po posredovanju cesarja Hirohita, šest dni po bombi na Nagasaki.

„Deček“ - Little Boy, s tako nedolžnim imenom je ameriško poveljstvo poimenovalo tri metre dolgo in štiri tone težko, s premerom sedem decimetrov bombo, ki jo je šestega avgusta 45. iz bombnika B-29 „Enola Gay“ na Hirošimo odrgel letos umrli mayor Thomas Wilson Ferebee.

Ta odvržena bomba je v dveh prekatih skrivala uran 235, ki ga je ob 8.15 po lokalnem času, kakih 600 m. nad mestom navadna eksplozija v trenutku združila v kritično maso Ognjena krogla s temperaturo do 5.000 stopin Celzija, je spekla vse živo v krogu nekaj kilometrov. Staklo in kovina sta se spremenila v lavo in nad porušenim mestom je divjal veter s hitrostjo več kot 1.500 km na uro.

Od mesta Hirošime ni ostalo skoraj nič. 90 % hiš se je sesulo ali zgorelo.

.Do konca leta 1945 je zaradi radioaktivnega dežja umrlo 140.000 ljudi.

Prva atomska bomba „Little Boy,“ je tako pobila tudi mnoge, ki so se njegovi eksploziji ognili, ali pa se takrat sploh še niso rodili. Doslej je zahtevala 217.137 življenj. Genetska iznakaženost pa je prizadela generacije prebivalcev nesrečnih mest Hirošime in Nagasakija.

Analitiki povzemajo dve razlagi:

Prvič, Američani so hoteli odvreči bombo v vsakem primeru, da preizkusijo najnovejše dosežke vojaške tehnologije.

Drugič, Američani so bombardirali Japonce, toda bomba je bila namenjena predvsem Rusom. Z jedrsko bombo se je širjenje ruskega vpliva ustavilo in začela se je hladna vojna.

Ročna ura, ki se je ustavila v trenutku, ko je nad Hirošimo eksplodirala jedrska bomba

Posebno ostri kritiki uporabe atomske bombe so bili generala Dwigb Eisenhower in Duglas Mac Arthur ter vrhovni poveljnik ameriške vojske admiral William D. Leahy, kajti bili so prepričani, da bi se Japonska tako ali tako vdala.

William F. Halsey, jr. poveljnik ameriškega tretjega ladjevja je takoj javno izjavil: „Ta bomba je bila nepotrebni eksperiment. Naredili smo napako, da smo jo odurgli. Znanstveniki so pač imeli to „igračo.“ ki so jo hoteli preizkusiti.

Slovenska zastava na Quebeškem parlamentu

11. maja letos je zaplapolala slovenska zastava na poslopiju quebeškega parlamenta v znak slovesnega podpisa sporazuma o socialni varnosti med vladama R. Slovenije in Quebeca.

Sporazum je za našo državo podpisal slovenski veleposlanik v Canadi dr. Božo Cerar, za vlado Quebeca pa namestnica zunanjega ministra Mme. Raymond St. Germaine.

Sam podpis sporazuma je za dr. Cerarja velik diplomatski uspeh.

V Montrealu so veleposlanika dr. Cerarja sprejeli z visokim diplomatskim protokolom. Srečal se je z visokimi quebeškimi predstavniki.

Po podpisu mu je priredil sprejem Michel Brunet, direktor za evropske zadeve pri vladi Quebeca.

Vladimir Urbanc

Podpiram ga z obema rokama

„Dr. Andrej Bajuk je zame pojem. To utemeljujem z naslednjimi videnji njegove osebnosti.

Kljub temu, da je bil gospod Bajuk vrhunski strokovnjak v svetovnem bančništvu, kjer bi mirno lahko nadaljeval svoj posel, se je odločil, da vstopi v slovensko politiko, kajti njegova domovinska zavest je prevladala nad vsem ostalim. In ko je prišel med nas, sem si oddahnil. Zakaj? Prevezel je nase ključne odgovornosti v vodenju te države, kar mu, če bi bil človek cinične distance, kar ni, ne bi bilo treba. Ko danes spremljam to, kar ustvarja v demokratskem duhu na Slovenskem z vlado vred, ki jo je

Dr. Andrej Bajuk — predsednik, kot se „šika“

sestavil, je zame bistveni vidik evropeizacije slovenske države. Ne samo to, dr. Andrej Bajuk je gospod po evropski meri in ni obremenjen s partijskimi hipotekami, kot je večina današnjih vodilnih političnih ljudi na Slovenskem. To, kar ga v mojih očeh temeljno označuje, je naslednje: je demokrat, je človek duha, ve, kaj je socialni kapital, to pa ve lahko samo človek, ki razume, kaj je globalizacijski kapital.

V tem vidim njegovo temelno rekel bi, ustanovno razsežnost v slovenski oblasti, kajti gospod Bajuk ni strankar, je pa zame mera evropskosti na Slovenskem. Zato ga podpiram z obema rokama.

če me kot časnikar že sprašujete o tem, kako je izzvenel njegov intervju na TV Slovenija v ponedeljek 17. julija, vam lahko rečem samo to, da sem po dolgem času končno doživel državniški nastop, brez slepomišenja in z vso odgovornostjo, ki predsedniku vlade pripada.“

Slovenke! Slovenci!

Dovolj nam je **komunizma**
in njegovih sodelavcev.

Naša **dolžnost je**, da volimo ljudi,
ki se bore za **lepšo, pravičnejšo Slovenijo**,
za katero so umirali tisoči naših bratov.

Volimo Koalicijo Slovenija:
ali Bajuk!
ali Janša!

Protikomunistični veterani

O pomilostitvi papeževega atentatorja

Gotovo ni slučaj, da je italijanski predsednik Carlo Azeglio Ciampi podpisal dokument, s katerim je pomilostil turškega morilca Alija Agca, kateri je skušal usmrtiti svetega očeta Janeza Pavla II. pred devetnajstimi leti in to prav na 13. junij, dan, ko se spominjamo drugega prikazanja Marije pastirčkom v Fatimi.

Potem, ko je sveti oče v rimskem zaporu Rebibia svojemu ubijalcu izrazil odpuščanje, se je zelo prizadeval, da bi temu osebnemu odpuščanju sledilo tudi uradno, da bi italijanska država v jubilejnem letu 2000 pomilostila turškega terorista.

Življenje Ali Agca in njegovega terorističnega delovanja je še danes skrivnost, kako je bil ta seznanjen z delom tretje fatimske skrivnosti.

Vittorio Messori, italijanski katoliški pisec, je dan po pomilostitvi turškega terorista zapisal v dnevnik Corriere della Sera, da bodo morda sedaj raziskovalci ozadja tega napada le prisluhnili nekaterim, ki so opozarjali, da gre ozadje atentata iskati tudi v islamskem fundamentalizmu.

Marija se je namreč prikazala pastirčkom na Portugalskem v edinem kraju, ki nosi ime Mohamedove hčerke Fatime.

Znano je, da so islamski skrajneži že velikokrat zahtevali baziliko v Fatimi zase, kajti tudi muslimani zelo častijo tako Marijo, kot Fatimo.

Messori poudarja, da ni naključje, da je Agca streljal na sv. očeta 1.1981 prav 13. junija, dan prikazanja Marije v Fatimi, češ da mora papež plačati z življenjem krivico, ki je bila storjena muslimanom, ko se jim Fatima in bazilika ne vrnejo.

V juniju letos so na italijanski televiziji spet zavrteli posnetke izpred 19 let, kjer Ali Agca pred sodniki govori o tretji fatimski skrivnosti. Tedaj so sodniki dvomili o atentatorjevi prisebnosti, danes molčijo, ker je jasno, da je terorist poznal vsaj del skrivnosti.

26. junija letos je Vatikan razkril točno vsebino te tretje prerokbe iz Fatime, v kateri je bil napovedan atentat na papeža Janeza Pavla II. Besedilo prerokbe je tedaj leta 1944 zapisala pastirica Lucija Dos Santos, sedaj 93. letna redovnica in edina preživela od treh pastirčkov, ki so doživeli prikazovanja Marije.

Otroci so tedaj imeli videnje škofa, oblečenega v belo, o katerem so imeli občutek, da je sveti oče. Nato so ga videli, kako se s težavo pomika skozi na pol podrto mesto in moli za duše trupel, s katerimi je posejana njegova pot. Ko je papež prišel na vrh gore, ga je napadla skupina vojakov. Papež se je zadet od strelav zgrudil kakor mrtev.

Vatikan je poleg tega javnosti razkril tudi fotokopijo rokopisa sestre Lucije, kateri je bil prav tako skrbno varovan.

Kardinal Joseph Ratzinger je ob tem med drugim dejal, da prerokbe iz Fatime niso bile napovedovanje prihodnjih dogodkov, temveč so bile vzpodbuda za dobra dejanja, s katerimi bi premagali sile zla. Po kardinalovem mnenju človekova usoda ni točno določena, saj trdna vera in molitev lahko vplivata na razvoj dogodkov.

Prav to pa tudi potrjuje vatikanski dostojanstvenik Vittorio Messori, ki zastavlja vprašanje in odgovor:

„Če je šlo za atentat na papeža Janeza Pavla II., kako je potem mogoče, da je papež atentat preživel?“ In odgovarja:

„Z močjo molitve lahko človek spremeni zgodovinske dogodke.“

„Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije”

Iz arhiva SLS (nadaljevanje)

C. Narodne straže Ustanovitev in ilegala

Poleg vzrokov, ki so nujno silili k ustanovitvi Vaških straž in Domobranstva v Ljubljanski pokrajini, so bili za ustanovitev samoobrambnih edenec proti komunističnemu partizanstvu na Goriškem in Primorskem, kjer so se imenovala "Narodne straže" (NS) odločujoči še posebni narodni momenti.

Kakor v drugih pokrajinah Slovenije, so legije in tajno ilegalno vojaško poveljstvo nastajajoče Narodne straže vezale z vodstvom legij in Komando Slovenije. Slovenska legija je poslala v ta namen na Primorsko svoje posebne organizatorje, ki so usmerjale Narodne straže v njenem duhu.

Vodstvo ilegalnih organizacij je tudi Narodne straže na primorskem pritegnilo v skupni načrt za združitev z zahodnimi zavezniki ob ugodnem trenutku ter za skupno borbo proti nacistom.

Posamezni člani Narodnih straž so se udeleževali zlasti v protinacistični propagandi in obveščevalni službi kot zaupniki članov IS ter razširjali ilegalni list "Slovenski Trst", ki so ga izdajali gg. Stare Miloš, Peter žorli in Golec Jojo.

Kakšno je bilo delo posameznih funkcionarjev in članov Narodnih straž v obveščevalni službi, pa najbolj jasno dokazuje primer pokojnega Toneta Duhovnika. Ta je bil takoj po ustanovitvi Narodnih straž od ilegalnega vodstva poslan v Trst, da stopi formalno v službo pri Narodnih stražah, si pridobi tako zaupanje Nemcev in tako, čim bolj zakrije svoje ilegalno delo. Tone Duhovnik, ki je odlično obvladal jezike: nemščino, angleščino, italijanščino, itd., je to nalogo vršil zelo dobro. Pridobil si je na eni strani zaupanje nemških oblasti, na drugi strani pa je vse svoje sile posvetil ilegalnemu delu. Bil je glavni zaupnik Golca Jojota, člana

IS, ter mu je s pomočjo aparata Narodnih straž dobavljal informacije o nemški vojaški sili, o prometnih situacijah, itd.

Ko so se zavezniške čete pomaknile od Rima proti severu, je Tone Duhovnik prevzel eno najtežjih nalog. S ponarejenimi nemškimi dokumenti naj bi se prebil do fronte, nato naj bi se s pomočjo znanje jezikov in svoje sposobnosti prebil do fronte zapadnih zaveznikov, katerim naj bi prinesel važna poročila. Tone Duhovnik je s temi poročili res odšel, toda nemška policija ga je v Raveni zasledila in aretirala. Bil je nato več mesecev v zaporu, nato odpeljan v taborišče Mathausen, kjer je bil umorjen s plinom.

Nemci so slutili protinacistično in protifašistično usmerjenost in razpoloženje Narodnih straž ter so napravili radi tega v vseh edinicah NS pogosto čistke z mnogoštevilnimi deportacijami v nemška koncentracijska taborišča. Četo v Kobaridu n. pr. So nemci, potem, ko je prišlo avgusta 1944 med njimi in Narodno stražo do oboroženega spopada, razbili, njenega poveljnika poročnika Cotiča z enim častnikom ter 20 podčastniki in vojaki aretirali in vrgli v ječo, kjer so bili do nemškega razpada. V februarju 1945 so Nemci obkolili in razorožili cel bataljon Narodnih straž v Ilirski Bistrici.

Petnajst od jugoslovanske vojske in legij med Narodne straže poslanih organizatorjev in z njimi povezanih odličnejših domačih organizatorjev v NS, ki so delno ističasno vršili službo za IS, so Nemci oktobra 1944 aretirali in vrgli v zapore. Med njimi so bili že zgoraj omenjeni poročnik Duhovnik Tone, dalje župnik Peter žorli, kapetan Pogačar in drugi. Aretiran je bil tudi inženir Martinjak Dore, ki je po aretaciji Namcem ušel in se do zloma Namčije skrival na Krasu.

Vsi ti so izdajali in razširjali potom članstva NS ilegalno protiokupatorsko literaturo, protinacistično in protifašistično, zlasti "Slovensko stražo" in že omenjeni "Slovenski Trst."

IX.

Ilegalna obveščevalna mreža

Vaških straž, Slovenskega domobranstva in Narodnih straž.

Na zasedenem ozemlju je deloval Intelligence Service (IS), ki je

za svoje namene uporabljal aktivne častnike in člane legij, ki so bili v največ primerih člani ene ali druge zgoraj naštetih legalnih organizacij. Obveščevalnih mrež je bilo več: Državna obveščevalna služba JC (DOS), legijske obveščevalne službe, domobranska obveščevalna služba in ilegalna obveščevalna služba v primorskih NS. Vsaka zase je imela za svojo organizacijo do poslednje edinice razpredeno mrežo obveščevalcev, po katerih je prejemale za zapadne zaveznike vojaško važna poročila, ki jih je oddajala pristojnim organom IS.

Obveščevalna mreža SL je dajala svoje podatke najpreje preko Stareta Miloša in dr. žmajda Albina, pozneje preko podpolkovnika Bitenca Mirka zaupnikom IS. Sokolska legija in Narodna legija sta imeli svoje zaupnike.

V Slovenskem domobranstvu je funkcijo šefa ilegalne obveščevalne službe opravljal šef obveščevalne službe Slovenskega domobranstva kapetan Ilovar Berto.

V Narodnih stražah pa je bila za namene IS vrinjena posebna obveščevalna služba SL pod vodstvom podporočnika Debeljaka Ludvika. Ta je dajal podatke podporočniku ing. Martinjaku Doretu, oziroma kapetanu dr. Martelancu Ivanu, ki sta imela navzgor zveze s Tonetom Duhovnikom in Golcem Jojotom. Poleg drugih naštetih je delal v tej mreži tudi poročnik fragate in kapetan NS g. Pogačar.

V domobranstvu se je pod vodstvom kapetana Kuharja in po naročilu načelnika domobranskega štaba podpolkovnika Peterlina vršil ilegalni tečaj za radiotelegrafiste JV. Tam so izdelovali tudi oddajne in sprejemne radijske aparate ter jih skrivaj nameščali po domobranskih enotah: Polhov gradec (centrala, komandant domobranske posadke poročnik Golob Stanko član SL), Vrhnika (komandant domobranske enote aktivni major Lehman Friderik), Rakek (komandant aktivni major Rupnik Vuk, radijski aparat imel poročnik Kraigher Metod), Logatec (komandant podporočnik Martinjak Leopold, član SL), Velike Lašče (komandant poročnik Boh Ivan, član SL), žt. Vid pri Stični (komandant aktivni kapetan Cof Emil), Novo mesto (komandant aktivni podporočnik Dežman, po njegovi aretaciji aktivni major Križ Lado, po aretaciji Križa aktivni major Stamenkoviž), žkofljica (komandant poročnik Mikuž in podporočnik Frakelj) žt. Jošt nad Vrhniko (komandant poročnik

Pregelj Dare)i.td. Ti aparati naj bi služili jugoslovanski vojski, ko bi se priključila zahodnim zaveznikom oziroma, kadar bi se začela boriti z nacisti.

Nemci so slutili, da dobivajo Angleži in Amerikanci razna poročila vojaškega značaja od ilegalnih vojaških organizacij in njenih članov v legalnih samoobrambnih organizacijah. Zato so začeli divje iskati radijske oddajne aparate za inozemstvo in ljudi, o katerih so sumili, da bi mogli biti s tem v zvezi.

Tako je bil šef obveščevalne službe SD g. Kapetan Ilovar Berto dvakrat zaprt in drugič deportiran v taborišče Dachau, kjer je umrl. Ing. Sodja Jože je bil zaprt in deportiran v Mathausen. Dr. Albin žmajd zaprt in konfiniran v Salzburgu, Tone Duhovnik zaprt in umorjen, kapetan Pogačar zaprt in deportiran v Mathausen, Golec Jojo zaprt in umorjen, Peter žorli zaprt in deportiran v Dachau, šef obveščevalne službe SL Finc Milan zaprt in odpeljan v Dachau, Domazetovič Kosta zaprt in v zaporu obešen.

Na Gorenjskem sta bila zaradi tega aretirana in odvedena na prisilno delo na Ljubelj župan iz Predoselj Ovsenek Ivan in stavbenik iz Kokrice pri Kranju Janko Marinšek.

V januarju 1945 so nemci aretirali načelnika domobranskega štaba podpolkovnika Peterlina in mnogo radiotelegrafistov v domobranskih enotah ter zaplenili 9 radijskih oddajnih aparatov in mnogo radijskega gradiva. Domobranski vod za zvezo je bil skoraj v celoti aretiran, le nekaterim poedincem se je posrečilo ubežati.

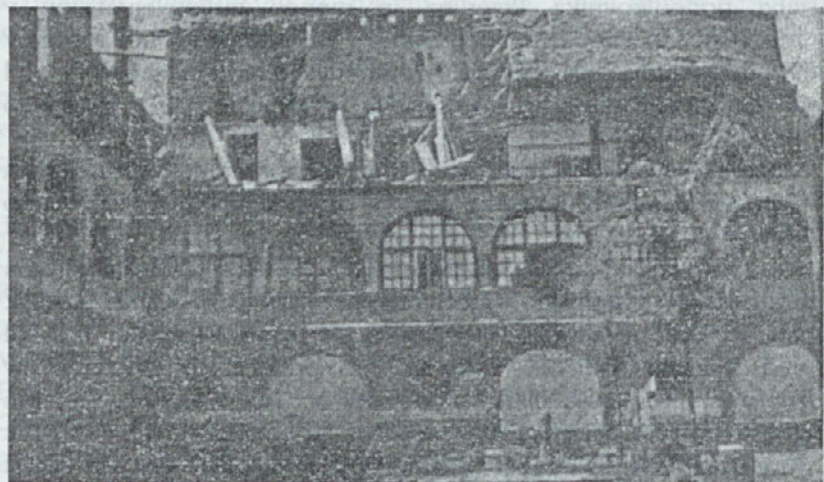
Kapetan Kuhar je kmalu nato skupaj s poročnikom Kraigherjem in podporočnikom Boletom sestavil novo radijsko obveščevalno mrežo za JV.

Usoda ljudi, ki so jih nacistični Nemci zalotili, pri ilegalnem delu in jih poslali v nemška koncentracijska taborišča, je bila strašna. Prav te ljudi je namreč Titov režim po nemškem zlomu postavil pred "ljudsko sodišče". Tako so bili pripeljani iz Dachaua v Ljubljano in postavljeni pred sodišče podpolkovnik Peterlin Ernest, major Križ Lado, član vodstva SL Finec Milan, duhovnik Goričan Henrik, Bajec Jože in drugi. Bili soobsojeni: Peterlin Ernest in Križ Lado na smrt z obešenjem, Milan Finc in Bajec Jože na smrtz ustrelitvijo, drugi pa na 8 do 20 let prisilnega dela..

NAŠ PONOS IN BOLEČINA NAŠA

Turjaški grad

Kočevski grad - jetniška celica borcev Grčarič, Turjaka in Vel. Osolnika. Teatska krvava rihta slovenskih boljšeikov

Domobranci iz Tolminske in brezna

II.

Tretji napad na domobrance na Dolgi njivi je bil 30. aprila 1945. (Pisec v omenjem članku ni napisal letnice.) Tudi tu je polno nejasnosti in netočnosti. Pisec je napisal: »Najprej so bili napadeni na Dolgi njivi. To ne drži. (Ali so partizani mrtve pometali v Sočo? Kdo to ve zagotovo!) Preostanek pa je bil ponovno istega dne napaden pri Mrzleku (Natančno pri koritu, ki ima še danes tekočo vodo.) Nekaj so jih polovili, nekateri pa so pobegnili ob Soči pod solkanskim mostom v Gorico. Koliko jih je bilo ujetih? Pisec omenjenega članka M. Piše: »Nekaj domobrancev je v spopadu pri Mrzleku padlo, nekaj jih je bilo ujetih: po enem od pričevanj kar 36. Le-te so partizani zaprli v Solkanu jih zaslišali. Mladoletne, oziroma tiste, ki so billi mobilizirani v zadnjih dneh, so partizanske oblasti izpustile. Preostale so partizani odpeljali in brez sojenja utrelili v trnovskem gozdu. Komandanta domobrancev v Baški grapi, poročnika žnidaršiča (doma je bil iz Morskega pri Kanalu) so tudi ujeli, a mu je uspelo zbežati. Vendar ga je narodna zaščita naslednji dan aretirala v Gorici in po dolgem zasliševanju dala tudi njega ustreliti...Č Cel kup netočnosti.

V Solkanu so partizani, ali Narodna zaščita, kakorkoli hočete, da to imenujemo, res izpustili nekaj ujetih domobrancev in to v prvem tednu maja 1945. Vendar ne drži, da so bili to mladoletni, ki so bili mobilizirani v zadnjih dneh. Izpustili so njihove simpatizerje in tiste, ki so jih poznali, kakorkoli že.- O tem se je veliko vedelo prav v Baški grapi.

Založba Lipa v Kopru je 1960 leta izdala knjigo »življenje pod Bevkovo Kojcoč. Napisal jo je Franc Hvala. Na strani 232 piše: »Ob koncu vojne je 1. maja 1945 Narodna zaščita (NZ) v Gorici aretirala poveljnika domobranske postojanke Grahovo ob Bači Avguščina žnidaršiča in ga privedla na mestno poveljstvo NZ v G., kjer je bil

potem zaprt. Dne 5. maja 1945 so mene, ko sem prišel v Gorico, obvestili o njegovi aretaciji in sem ga imel priliko zasliševati o njegovi dejavnosti in njegovem »delovnem področju«. Več ur sem ga imel pred seboj in ga izpraševal o vsem njegovem delovanju, odgovore pa si zapisoval. Glede svoje dejavnosti na Bukovem je povedal, da ni bilo težav. Proti koncu leta 1944 in 1945 je bila večina ljudi na domobranski strani...Da bi ljudje bili manj sumljivi, ko so prinašali obvestila, ali imeli kaj važnega povedati, so zahajali - je povedal-v župnišče Grahovo (ob Bači), kjer je bil župnik žtefan (Tonkli) tudi njihov človek in so domobranci tudi dobivali obvestila. Iz tega vidimo, kako je prav duhovščina v nekaterih krajih vodila ljudi na stran pota.Č Konec navedbe.

Pojdimio lepo po vrsti: Poveljnik domobrancev na Grahovem ob Bači se ni imenoval žnidarčič ampak žnidaršič. Hvala govori o njegovem zasliševanju v Gorici 5.maja 1945 in piše, da si je vse lepo zapisoval. Vse lepo in prav. Obstaja zapisnik o ten zasliševanju? če je, zakaj ga ni objavil? Kje je shranjen? Kdo ga ima? Sramežljivo pa Hvala molči o nadaljevanju in koncu »zadeve žnidaršičč. Zakaj tako? Saj je ta primer zgodovinsko zelo pomemben! Prav tako je nečasten zapis o duhovniku žtefanu Tonklju, ki smo ga vsi poznali kot izrednega narodnjaka in velikga poštenjaka! Končno pa kako naj bi pisal Franc Hvala, saj je bil aktivist, še preden je vstopil v ilegalno februarja 1943... Bil je načelnik NZ za severno primorsko od leta 1944 do 1946. Od 1960 pa smo ga v Novi Gorici poznali kot inšpektorja za delo, kjer se je tudi upokojil Ob tej priliki bi povedal še to. Na Koritnici v Baški grapi so postavili spomenik padlim v drugi svetovni vojni. Tedaj je govoril tudi Franc Hvala. Ob tej priliki je povedal, da je na Bukovem delovala tajna organizacija TIGER že leta 1927. Glavni sestanek je bil v Rovnanovem laz. Prisoten je bil tudi Zorko Jelinčič, vse pa se je odvijalo pod vodstvom ilegalne KP... Govornik je tedaj zopet povdaril, da so bili z njimi vsi razen duhovnikov... Na Bukoveriškem pokopališču. Oba sta morala zapustiti župnije zaradi partizanov, čeprav vsi vemo, da sta bila velika narodnjaka in sta oba reševala domačine pred Nemci, ker sta obvladala nemščino, pa o tem se ne piše, ker to za marsikoga ni pomembno, važno je, da se o nekaterih piše slabo, ne pa kako je bilo.

Pogled Franca Hvale na medvojni in povojni čas je nesprijemljiv. Tako piše v knjigi *Življenje pod Bevkovo Kojco*

na strani 240.. „Zmagovalci (partizani) niso kazali poražencem nobene maščevalnosti. Vedeli so, da bodo morali skupaj živeti...“ Ko knjigo beremo, ima bralec občutek, da se je za avtorja čas ustavil, saj se v teh petdesetih letih ni bistveno nič menjalo. Osebe v njegovem pogledu so ohranile tipično značilnost, ki smo jo poznali vsa leta: „Partizani so bili vedno velikodušni, so odpuščali, niso bili maščevalni, so samo dajali zasluženno kazen...Nemci so pobijali in ropali, Italijani so bežali, domobranci pa so bili hlapci, ki so strahovali...“

Zanimiva je tudi Hvalova ugotovitev o vojakih v zadnji vojni. K domobrancem so od partizanov dezertirali samo šibki elementi tisti, ki niso bili sposobni prenašati trdo partizansko življenje...Bili so lahek plen sovražne propagande...Istočasno pa Hvala pozablja, da je tudi on kot marsikateri partizanski komandant, soodgovoren za vse te pobite fante in može, ki so zbežali od partizanov drugam, saj so od njih zahtevali brezpogojno slepo pokorščino v duhu marksistično-leninistične ideologije. Ta pa se je marsikateremu fantu ali možu upirala.

Ob koncu zapisa bi se spomnil še na dva vira ali dogodka, ki sta vsekakor zanimiva za proučevanje domobranske zgodovine na Tolminskem in v Baški grapi.

Dne 5. junija 1987 smo v župniji Deskle predstavili tipkopis župnijske kronike, ki jo je napisal župnik Filip Kavčič in obsega obdobje od 1957 do 1966. Gospod Kavčič je kroniko začel pisati po naročilu koprskega škofa dr. Janeza Jenka po birni in kanonični vizitaciji 14. avgusta 1966.. V poglavju »Spomini na drugo vojno« piše: Na bojišču so bili kot tretji domobranci. Spočetka so taborili na postaji v Anhovem, proti koncu vojne pa so se preselili v Deskle, kjer je sedaj postaja Ljudske milice. Med njimi so bili nekateri idealni fantje. Dva sta bila bogoslovca. Kokmunizem v precedenti ruske in španske revolucije je domobrancem pognal strah v kosti. Bili so križarji, ki so se zbirali

v boju proti komunizmu. Toda niso bili vsi tako idealni. Med njimi so bili tudi ljudje, ki so z domobranstvom skušali braniti svoje družine in gospodarske pozicije, ki so se z vojno začele majati. Velik pogrešek domobrancev je bil, da so se z nacisti in fašisti vojaško povezali. Svojo politično zmoto so drago plačali: štiri so ujeli v Anhovem, nekaj pa so jih obesili v Tolminu, med njimi tudi dobrega bogoslovca Leskovca.Č

Ta zapis nam osvetljuje delovanje domobrancev v zadnji postojanki v Soški dolini, v Desklah. čeprav bi na domobranstvo kronist verjetno danes gledal precej drugače, saj so se odprli nekateri novi pogledi in so dostopni viri, ki v tistem času, ko se je kronika pisala niso bili, nam je zapis dragocen, ko popisuje novi poboj teh vojakov, o katerem se do danes ni vedelo nič.

IV.

Ob vsem tem velja ugotovitev, ki so mi jo pripovedovali starejši, danes že žal pokojni moški v Baški grapi. V tem predelku so bili starejši fantje in moški v italijanski vojski, kar jih ni bilo, so billi pri paretizanih, doma pa so ostale v glavnem žene in mladoletniki. Prav te mladoletne dečke so tik pred koncem vojne mobilizirali domobranci in so tvorili velik del obeh domobranskih posadk na Grahovem ob Bači in deloma v Tolminu. Nekatero mame, ki sem jih obiskal pred smrtjo so njihove sinove še vedno čakale. Bile so trdno prepričane, da so na Golem otoku, ali v Kočevski reki...

Na še en dogodek bi opozoril. Bilo je v maju na nedeljo, ko smo se zbrali v Desklah pred Zimicovo gostilno. Verjetno je bila zadnja ali predzadnja nedelja maja 1945. Partizani so od nekod prinesli harmoniko in se je kar na cesti začelo neko vaško slavlje. Mi otroci smo se ob tem zabavali in igrali. Dve deklici sta kdo ve od kod privlekli staro kolo in se začeli učiti voziti. Ko se tako vozita proti Rodežu, pridrvita nazaj in zakričita: »Partizani bežite, domobranci gredo!« Partizanski poveljnik jo je skušal pomiriti in eno je celo hotel oklofotati...Kmalu za tem se je res prikazala skupina domobrancev in so jih partizani na trgu pred gostilno v Desklah razorožili. Povedali so, da so bili namenjeni na »GoricoČ (Gorica je tedaj že bila partizanska!) To domobransko četo so v

glavnem sestavljali mladoletniki. Samo nekaj je bilo starejših. Spominjam se mame, ko je vzdihnila: ČMoj Bog, od kod pa so pobrali te pobče? Č in začela je jokati. Ta domobranski vod so partizani peljali proti Grljevšču in nato naprej proti Banjški planoti. Kam? Mi smo imeli senošet pod Vodiciami, ki se je imenovala Moli kunik. Ker je neko poletje mali studenček, ki je bil v naši senošeti presahnil, sem hotel v potok po vodo, ki je na koncu doline, a stric in oče mi nista dovolila, češ, da tam straši. Mogoče sta vedela, kaj tudi o tem? Lahko se je dogodilo, da so te mladoletnike partizani pobili ob tem potoku, ali n a dnu doline in je tam novo grobišče? Kdo to ve? Kaj več si sicer nisem upal nikoli vprašati, niti očeta, še manj pa strica, ki je bil med vojno terenec... O vsem tem nista nikoli želela govoriti, ker se nista strinjala z marsikatero potezo, ki je bila v našem okolju narejena iz strani partizanov...

Ob koncu moja ugotovitev: Večina zajetih domobrancev v Solkanu 30.aprila 1945 in koncem maja 1945 v Desklah je bila **mladoletnih**. Ne osporavam, da so bili med njimi tudi starejši, zlasti partizanski dezertjerji, kot tudi oni, ki so jih partizani na silo poslali k domobrancem, da so od tam dobivali določene podatke. Gotovo je bilo med njimi tudi nekaj takih, ki so v domobranstvo vstopili prostovoljno. Nekateri preživeli domobranci, ki so ob tem napadu pri Mrzleku zbežali ob Soči pod Solkanskim mostom v Gorico in so potem odšli v Argentino ali Južno Amariko, so mi pripovedovali, da so glavnino, ki je bila tedaj zajeta sestavljali mladoletni fantje, starejši in taki, ki so vedeli, da jim partizani ne bodo naredili nič.

Naj bo ta zapis skromen spomin na vse tiste mame iz Baške Grape, ki sem jih pokopal, pa so mi ob zadnjem srečanju običajno rekle tako: •Moj sin, ki so ga mobilizirali domobranci se bo vrnil...vem da je živ... Vi pa mu povejte, da sem ga čakala...Č Na žalost pa jim je bila prikrajšana resnica, da je bil ustreljen in vržen v eno od omenjenih treh brezen. Verjetno je to brezno Zagomila pri Gragarju? Vse ostane samo ugibanje, kot tudi nečasten spomin na našo polpreteklo zgodovino...

Žalna slovesnost na slovenski pristavi

Prijeten sobotni sončni dan 17. junija je v popoldanskem času privabil rojake na Slovensko pristavo v Clevelandu.

Vse od vhoda, pa do spominske kapelice so nas pozdravljale slovenske zastave v družbi ameriških, pa kanadska in argentinska.

Ob beli steni je bila slika generala Leona Rupnika. Ob njem je stal kip domobranca, ob vratih kapelice pa slika škofa dr. Gregorija Rožmana. Ves prostor je bil v cvetju in zelenju.

V kapelici so gorele lučke, kot duše tistih, ki so odšli.

Vse to je dajalo vtis navzočim, da se tu pripravlja nekaj, kar človek ne more pozabiti.

Prvi, so nas pozdravili na Pristavi prijatelji iz Toronta, nato pa iz Milwaukee-ja. Kako prijetno srečanje! Toliko znanih, veselih obrazov, pristrčnih pozdravov, lepih želja, vprašanj in pogovorov, da človek spet začuti : to je duša slovenskega človeka tam izpod Karavank.

Sledila je lepo in bogato pripravljena slovenska večerja v Lobetovi dvorani, nakar smo se podali k Spominski kapelici, tiho in svečano, kakor ob velikem grobu pobite slovenske mladosti.

V tišino je posegel predsednik Tabora Kanada, Blaž Potočnik, s povabilom : „Zapojmo!“

Z neumorno domobranko Mari Kolmanovo sta z Blažem zajela vse navzoče. Vsa pristava je pela pozdrav v skrivnostni večer njim, ki so odšli, a večno ostajajo z nami.

Po končani pesmi je Blaž Potočnik podal misel na tisti težki čas pred 55.leti, ob spominu na pomorno mladost, s pogledom na slovensko sedanost in prihodnost ter opomnil posebno mladino, da sledi našim stopinjam, da naj bo vse prestano trpljenje v opomin novim rodovom pred zavajanjem v tuje, zmotne ideologije.

Po govoru je sledila molitev rožnega venca predsednika Tabora Milwaukee Franja Mejaja, ki nas je povedla v Kočevski Rog, Teharje, Brezarjevo brezno ter vsa znana in neznan morišča po Sloveniji.

Po molitvi pa je ob vznožju kapelice zagorel kres v potrditev ognja ljubezni z vsemi, ki so morali skozi mučenja in strašno smrt.

Zvezde so počasi ugašale s kresom, ko smo se vračali na domove, da se jutri, v nedeljo spet srečamo z vsemi ob Spominski kapelici.

Stane Vrhovec

Ob spominih na Orlov vrh

Waukegan, IL.- Veliko se je spremenilo, odkar smo prvič poromali na Orlov vrh v Cleveland, k spominski maši za domobrance in vse žrtve komunistične revolucije.

Smreke in borovci, posajeni pred 50. leti, so zdaj mogočna drevesa.

Slavolok z domobranskim geslom Bog, narod, domovina, pa visok križ in bela stena z imeni morišč.

Todi Spominska kapela je dobila novo sliko brezjanske Marije in domobranski kip v naravni velikosti, ob cesti pa 12 skal s križi za 12 tisoč pomorjenih.

In, kaj se je še spremenilo?

Čas zahteva svoje in iz naših vrst odbajajo za mrtvimi bataljoni...

Vendar nas je še veliko v družbi mlajših in mladih, ki s spoštovanjem in globoko vero pribajamo na ta kraj, da se poklonimo našim mučencem.

Nedeljsko slauje z mašo je bilo zaradi dežja v dvorani. Nekdo je rekel: "To so še vedno solze mater, žena in deklet za pomorjenimi."

Velika dvorana je bila okrašena cerkev.

Gospod župnik Kosem, ki je kot otrok tudi doživel Vetrinje, je v globokem spominu nas povedel v dogodke tistih dni.

Isto je povedal tudi mladim, za boljše razumevanje v angleščini ter jih pozival, da naj ostajajo ponosni Slovenci, vredni svojih prednikov.

V prošnjab smo molili za škofa Gregorija Rožmana, generala Leona Rupnika, za vse pobite domobrance in civile, za dr. Valentina Meršola, rešitelja preostalih civilnih begunjcev, za vse pokojne člane in prijatelje Tabora ter za našo domovino Slovenijo.

Mašo je spremljalo ljudsko petje.

Po maši je predsednik Zveze Tabora Milan Zajec pozdravil vse nauzoče ter se zahvalil vsem, ki so pripravili to veličastno proslavo.

Predstavil je slavnostnega govornika inž. Jožeta Rusa iz Chicaga in prebral pozdrav predsednika Tabora Argentina, mag. Ivana Korošca.

Po občutenem govoru globokih misli slavnostnega govornika, je sledilo kosilo ob prijetnem razgovoru v sončnem popoldnevu veselega srečanja bližnjih in daljnih prijateljev.

Še bomo prišli in še bomo peli v čast našim mučencem ter Bogu, narodu in domovini!

Mara Kolman

Spominska slovesnost na Triglavskem parku v Milwaukee

Letos je bilo petdesetič, odkar smo se zbrali za Spominski dan, ko se v USA praznuje na zadnji ponedeljek v Maju.

Sv.Mašo je bral g. Gregor Goršič, kateri se je spomnil v svoji omiliji pobitih domobrancev, h katerim se z zaupanjem priporočajmo.

Komemoracije so se odeležili tudi številni gostje iz Chicaga in celo iz Canade. Tako je bil naš pevski zbor spet polno številčen, kot se spodobi za ta dan.

Po maši je zbor doživeto zapel pesem „Gozdič je že zelen,“ za njo pa je sledila recitacija, katero sta dovršeno podali Lidija in Fanika Goršič.

Franjo Mejač je prebral ganljivo črtico o čudoviti svetinji ter povedal iz svoje lastne izkušnje, kako je tudi njega svetinjska obvarovala smrti.

Sledila je pesem „Mati piše pismo belo,“ za njo pa je Lojze Gregorič recitiral ponosno-žalostnemu spominu primerno poezijo.

Slavnostni govornik je bil inž. Jože Rus, kateri nas je z svojim izvajanjem popeljal v oni nasilja poln slovenski čas ter prikazal lik velikega preroka slovenskega časa nadškofa Jegliča ter velikega učitelja in branitelja pred komunizmom, škofa Rožmana.

Za zaključek smo zapeli vedno lepo „Moja domovina.“

Iz dvorane smo šli do „Domobranskega groba“ v parku, z rožami posajenim in drobnimi lučkami okrašenim v zahvalo in večern spomin pobitim domobrancem, saj med nami ni niti enega, ki ni izgubil svojca v oni krivični „strašni moriji.“

Ob koncu slovesnosti so nam naše pridne kuharice pripravile okusno kosilo, kjer smo se v prijetnem pomenku zadržali še dolgo v popoldan.

M-K

**Lepo prosimo vse naročnike,
da poravnate naročnino Tabora,
ker le tako boste omogočili redno
izhajanje glasila.**

**Prav tako prosimo vse poverjenike
glasila, zlasti v Argentini, da nam sprti
dostavljate prejeto naročnino.**

Hvala za razumevanje!

Konzorcij Tabora

Dr. Lambert Ehrlich

Komunizem je danes v svetovnem merilu splošno spoznan in prikazan kot zločinski sistem, ki ima na vesti milijonske žrtve, gospodarsko zaostajanje in revščino.

Na to zločinskost in brezbožnost je opozarjal že papež Pij XII. in z njim tudi tedanji škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman, vendar Slovenska oblast do teh let še ni obsodila komunizma. V nekaterih državah vzhodne Evrope so to že storili, pri nas pa levo stran politike in medije, ne moti tiranija in zločini komunizma, temveč ga skrivajo v nek nerazumen čas.

Genocida zanje ni bilo in pri naštevanju totalitarizmov pozabijo na najhujšega - komunizem.

Po svetu iščejo desne diktatorje, ki so se uprli komunizmu, Stalina, Tita, Castra, Ortega, Allendeja, pa skrbno čuvajo, na svojih oltarjih.

Vendar zgodovina bo tudi komunizmu, tej najbolj krvavi tiraniji pravičen sodnik.

Ljubljana, Žale: Ob 55-letnici spomina na krvavi komunistični zločin

Brez milosti

Založba nova revija je izdala knjigo z naslovom „**Brez milosti**“ ki jo je pripravil dr. Lovro Šturm.

V njej dokumentarno prikazuje usodo domobranskih ranjencev, ki so se s sanitetnim vlakom umikali na Koroško pred boljševiškimi hordami, prodirajoče z juga.

Ranjence z zajetim vlakom na Lescah so partizani po divjanju ob srečanju z njimi odpeljali nazaj v vojaško bolnico v Ljubljani, nato pa po povelju „heroja“- zločinca Mačka, skozi škofove zavode v Brezarjevo brezno nad Podutikom in Iški Vindgar.

V knjigi so tudi razprave množičnih grobišč po Sloveniji.

Slike s knjige dr. Lovra Šturma: „Brez milosti“

Spominska plošča na Škofjeloškem gradu

So odkrili 16. septembra 2000 žrtve komunističnega nasilja. V grajski kapeli so somaševali gg. duhovniki, ki so bili zaprti in prestajali mučenja na škofjeloškem gradu. Sv. maša je bila za vse žrtve in sojetnike komunističnega nasilja.

Po maši je bilo odkritje in blagoslovitev plošče na zunanji steni grajskega zidu.

Škofjeloški župan g. Draksler je opisal slavno pa tudi težko zgodovino gradu. Nato je spregovoril g. Zdenko Zavadlav v imenu zapornikov, g. Ivan Korošec pa je prinesel pozdrave soborcev, mučencev iz Teharskega taborišča, z obtožbo tiste slovenske matere, ki je rodila zločinca in v zahvalo slovenskim materam, ki so rodile junake v življenju, mučenju in smrti tudi na tem gradu. Ga. Krista Krek je povabila vse zapornice iz gradu, Rajhenburga in Kočevja na srečanje, ob spominu trpljenja v tem gradu..

Odkritje spominske plošče pomorjenim domobrancem in civilistom v Šmarjeti

BELOČVICA
IVAN ŽIGAR
FRANČ TURBANČIČ
EDUARD ŽIGAR
ANTON KRIVAN
ANTON LINDIČ
FRANČ LINDIČ
FRANČ LINDIČ
JOŽE LINDIČ
FRANČ MURICH
JANEZ MURICH
ANTON PIRAN
FRANČ PETERLIN
ALOJZ ŠKURJ
JANEZ ŠKURJ
ČILEVIČ
VIKTOR ŽERMAN

JOŽE MERLIN
ANTON MARIČ
BARJE MARIČ
JOŽE TOMAZIN
DOL
JANEZ ANDERJIC
JANEZ JUPAN
DOLJENJA VAS
JOŽE ŽERMAN
JANEZ ANČIČAN
EDUARD LEINJAK
ANTON HENJAK
ANTONJ LINDIČ
DOLJENJE TOPLICE
ALAN ŽIGAR
ANTON MURICH

ALOJZ MURICH
ANTON PEK
JOŽE PEK
ANTON ŽILCO
GORENJE TOPLICE
JANEZ BARBO
JERIN ŽILCO
JANEZ ŽILCO
FRANČ BLAZIČ
JANEZ KRŠIČ
FRANČ KUŠIČ
FRANČ PIR
ANTON LDOVČ
ANTON ŽIRAS
GORENJA VAS
JOŽE GOLING
LUDVIG GRABET

STANEZ GRABET
JOŽE GRABET
ANTON ŽIRANČIČ
ALOJZ BENC
VIKTOR BENC
ALOJZ AVČAR
ANTON PAVIČ
ANTON FERJ
EDUARD FERJ
ANTON ŽIRN
FRANČ PIRH
RINO MITIČNIK
FRANČ STAMGAR
MILJA STAMGAR
BIRJE BOBARIČ
ANTON ŠKARAB

ČRNIH
FRANČ ČAVIČ
RICH ČAVIČ
TOM ČAVIČ
MIH BUKVA
FRANČ TRDINA
JANEZ MURICH
ANTON VDOVČ
ČIKLA
ALOJZ TRDINA
JOŽE VILH
RACOVČA
ANTON ČERJAN
ALOJZ DOVČAL
ANTON UČERJ
JANEZ ČERJAN
ANTON ČERJAN

IRVINEZ BENC
JOŽE KORAČ
JANEZ ŽIGAR
JOŽE NOVAK
JOŽE NOVAK
KARLO HITIN
ANTON HILIN
JANEZ BODIČ
JOŽE BODIČ
HELA
ALOJZ BENC
JOŽE BENC
KARLO BENC
FRANČ BENC
FRANČ BENC
FRANČ BENC
FRANČ BENC
FRANČ BENC

Spomini na tiste dni

V nadaljevanju objavljamo zanimiva pričevanja g. Sušnika, katera nam podaja po datumih od 4. maja do 29. junija 1.1945

Da se ne pozabi tistih dveh mesecev spomladi 1.45, ko je smrt kosila po Sloveniji v deset tisočih, kot še nikoli do sedaj; ko so žrtve in rablji bili Slovenci!

Ko je slovenska zemlja pila našo kri ne samo v Podutiku, Rogu, Hrastniku in Teharjah. Po celi Sloveniji so grobišča, mnoga znana samo morilcem in Bogu.

Danes že stoje marsikje križi ob teh zamolčanih grobovih. Njih število gre že v preko dvesto.

Prav tako spominske plošče zbirajo imena tisočev in tisočev pomorjenih.

Pesnik je zapisal:

*Vklesali smo imena vaša
rodovom poznim v opomin.
Kaj vse labko stori souvažstvo,
kaj bratu brat,
očetu sin.*

Zanamci ne bodo spraševali,, kdo so bili ti ljudje?“ temveč
„Kdo jih je pobijal?“

Pravijo: „zločinec velikega kova - Maček.“ Da, vendar bilo je več mačkov, ki so te morije načrtovali in hitro izvedli, ker se jim je mudilo. In, da bi svet ne izvedel, so držali vse v strogi tajnosti, dokler so mogli držati.

Moj Bog! Toliko ljudi pobitih in v tako kratkem času! To so zmožni le izšolani zločinci.

Pa včasih slišimo koga, ki nima vesti: „Saj smo jih morali, koliko bi jih pa danes bilo.“

Res je, da ni samo pomorjenih v tisti pomladi, tudi njihovih potomcev ni, se pravi otrok, vnukov, pravnukov...“

To je zločin nad narodom in za ta zločin ni opravičila! Za tako morijo je samo obsodba!

Če ne bodo sodili ljudje, bo sodila zgodovina, sodila brez milosti!

Ne, tega zločina se ne da pozabiti. Nekateri, posebno sorodniki morilcev, bi silno radi, da bi šlo v pozabo. Kar iztrgali bi tisti list iz slovenske zgodovine. Pa se ne da. Bilo je.

Bilo je v pomladi, leta 1945.

4.maj - petek

Z mamu sadiva fižol. Nad opekarno so Nemci postavili topove. Občasno bruhajo granate proti Notranjski. Okna imamo priprta, da se šipe ne sesujejo.

Kompozicijo vagonov z Madžarskimi begunci, ki je stala kakšnih 14 dni na slepem tiru, so odpeljali. Pravijo, da proti Gorenjski.

Čez njivo, travnik in blizu hiše so izkopani strelski jarki, za obrambo Ljubljane. Sprašujemo se, ali bodo res rabili te jarke?

7.maj - ponedeljek

Z očetom cepiva drva kot, da se nič ne dogaja in vendar se bliža konec vojne.

Leseni most čez Mali graben zleti v zrak, ob detonaciji. Bo zletel tudi dolgi most? Ni, ostal je na svojem mestu, čeprav je bil miniran.

Domobranci se zbirajo na bloku in v vasi. Vedno več jih je. Treba

se bo umakniti pred internacionalnimi hordami boljševikov.

Topovi še vedno občasno pošiljajo granate; kam padajo? Tudi z ljubljanskega gradu se trgajo topovski streli.

8. maj - torek

V zraku visi pričakovanje dogodkov. Prtišli bodo partizani in vse mobilizirali. Ne, h komunistom pa ne grem. Leta 42. sem bral njihovo pesmarico, še prej, preden jo je videl prvi partizan. Bila je na poti iz tiskarne v gozdlove. Njihov partizanski pesnik Bor jim veleva:

*„...razpnite čez ves svet vešala,
naš bog so rop, požig, umor,
divjajte, kri je zadivjala...“*

Ali:

*„...rdeče smo fronte bojevniki mi,
ker naše je geslo sovjeti sveta.“*

(Izdalo in založilo glavno poveljstvo slov. partizanskih čet, junij 1942.)

Ne, k partizanom ne grem!

Kako naj bo njihov boj proti okupatorju, ko jim pa ta kar z vagonom pošilja orožje in strelivo na opekarno?

Izivanje okupatorja, potem pa zbežati in pustiti narod tujemu zavojevalcu, ki komaj čaka na streljanje talcev, požig vasi in odvoz moških v internacijo! To in taka naj bi bila NOB?

Ob kapitulaciji Italije taisti okupator pomaga partizanom, ne za „smrt fašizmu“ temveč za uničenje Slovencev v Grčaricah, Turjaku in Vel. Osolniku. Ko pa fašisti odhajajo, se jim niti las ne skrivi, čeprav so streljali talce, požigali naše vasi in ljudi gonili v koncentracijska taborišča!

Vse to naj bi bila borba proti okupatorju? Ta borba partizanov ima drugačen cilj!

Ne, partizanov ne bom čakal. Grem s fanti, ki se umikajo pred boljše viki. Saj bo samo za 14 dni ali mesec in smo nazaj.

Mama mi je dala rožni venec, nekaj kock sladkorja, Hofmanove kapljice in nekaj suhe hrane in perilo. Oče pa mi je dal pol litra žganja in par čevljev, kar sem vse skupaj pobasal v nahrbtnik.

Z Bogom!

Kako je moralo biti pri srcu staršem, ko sta zrla za menoj, ko sem odhajal v neznanost!

Šel sem na Vinocetovo dvorišče, kjer je bila del devetnajste čete z Dobrove. Z mrakom smo odšli pod vodstvom komandirja Silva Knupleža.

Vojaško opremo nam vozijo kmetje z Dobrove, Podsmreke, Kozarj in Viča.

Svoj nahrbtnik sem dal na voz Gosarjevega očeta iz Podsmreke, kamor sem tudi sam prisedel, ko sem bil truden ob težkih korakih.

Odhajamo proti Brdu, Večni poti in naprej proti Celovski, kjer se je že znočilo.

Po Celovski cesti se pomikajo tri kolone vstric. Čakamo precej časa, da se vključimo v eno izmed kolon. Pridružili so se nam še ostali Dobrovčani, ki so prišli čez Peske.

Kolona se zaustavlja, pomika in spet ustavlja. Prehiti nas nemški tank in kak osebni avto.

Oziramo se nazaj proti Ljubljani. Nad mestom žari, ker ni več zatemnitve. Kar sama se porajajo vprašanja: „*Jo bomo še kdaj videli to našo Ljubljano? Seveda, saj se kmalu povrnemo,*“ se je ponujal odgovor.

„*Kmalu, kdaj, kako...?*“

„Fant, tebe bo pa zeblo,“ mi je rekel Gabrov oče, ki je bil intendant 19. čete. Ponudi mi vojaški plašč.

Vso noč se pomikamo, ustavljajoč se proti Kranju.

9.maj - sreda:

V jutro se ustavimo na Laborah pred Kranjem. Stojimo vse dopoldne. Od Škofje Loke prihajajo dolge kolone, ki imajo prednost. Tudi neka kočija je v koloni. Pravijo, da je v njej žena, ki je rodila kar na poti. Vse je mogoče v tem nepredvidenem, naglo odločilnem odhodu.

Vaščani na Laborah se nič kaj prijazno ne obnašajo do nas. Pravijo, da nimajo niti vode. Mogoče je res nimajo. Bog ve, koliko vojske je šlo tod mimo, da jim je osušila vodnjake.

Nekateri vedo, da so partizani že v Ljubljani. Tu pa še čakajo, da mi odidemo naprej, da bodo lahko še Kranj „osvobodili.“

Pri Majdičevem mlinu se gnetejo ljudje. Odnášajo moko in druga živila. Iz zgornjega nadstripja spuščajo vreče moke, katere ljudje ujemajo v gneči.

Med mnogimi neznanimi obrazi srečam znanca Toneta in Ivana. Začudimo se vsi trije. Pozneje sem izvedel, da sta se vrnila s poti. Doma sta bila zaprta več let. Ivanu se je posrečil pobeg.

Srečal sem tudi Franceta iz Babnega polja, ki je nekaj mesecev stanoval pri nas. Čez pol leta se je vrnil iz begunskega taborišča v Špitalu. Ne vem, kje je izginil.

Prav tako sem srečal soseda Lojzeta. Ponudil mi je konzervo medu. Lojze se je po dvanajstih letih vrnil iz Amerike. Ni zdržal v domotožju. Sedaj pa spet odhaja...

Popoldne se je tudi naša kolona premaknila. Pred nami je strm

Gaštejski klanec in vozovi nimajo zavor. Furmani lomijo late iz bližnjega kozolca, da bodo zavirali.

Prečkamo Savo ob govoricah, da je most miniran. Eksplodiralo ni. Po Jelenovem klancu smo v mestu, nato pa proti Kokrci. Na Zlatem polju naložijo nekaj konzerv iz nemških barak, katere so že v celoti izpraznjene.

Na Kokrci zavijemo levo skozi gozd proti Naklem. V tem gozdu zmečejo fantje vso odvišno municijo na kup in jo zažgo. Poka, kot bi razneslo cel vagon streliva.

Kristanov Francelj iz vasi, ki so ga mobilizirali za prevoz mi je rekel: „*Kaj ga pa ti lomiš? Ostani tu na Gorenjskem par dni, potem pa se vrni domov.*“ Nisem ga poslušal, ne vem zakaj? Ostal sem v pomikajoči se koloni.

V Naklem pri Marinšku pridemo spet na glavno cesto. Kmalu zavijemo proti Dupljam. Od nekod pridejo govorice, da je edini prehod možen samo še preko Ljubelja.

Že se je stemnilo, ko nadaljujemo pot skozi Duplje in Križe proti Trziču.

Pred Trzičem se ustavimo ob neki višji stavbi. Tone se je umislil in kuha kavo. Kave in sladkorja je tu cele vreče. Po dobri kavi, seveda brez kruha, se truden zlekнем na zložene deske za hišo. Zaspal sem brezskrbno, kot včasih doma.

10.maj - četrtek:

Ves dan stojimo v Trziču. Ljudje nosijo iz tovarne Peko čevlje, platno v balah in še vsemogoče. Radovednost me je gnala, da sem šel pogledat, kakšno je to skladišče

Na sorazmerno ozkem hodniku so bile police visoko do stropa.

Verjetno so preje rabili lestvo, katere sedaj ne vidim. Spodaj je gneča in prerivanje. Ljudje se vzpenjajo po ramenih in po glavah. Prizor kot v filmu. Dobil nisem ničesar, saj tudi nisem iskal. Po tleh so bili razmetani čevlji brez parov in nekaj otroških.

Proti večeru se premaknemo naprej skozi Tržič, proti sv.Ani.

Pravijo, da naj se ne oddaljimo od kolone, ker so partizani že blizu. Povsod nekaj poka, vsa dolina bobni. Konji omagujejo, vozniki priganjajo. Treba je pomagati in riniti vozove.

11.maj - petek:

Ko se zdani, dospemo do taborišča pred tunelom. Barake so že pogorele. Pred tunelom je velika gneča civilnih beguncev. Domobranci skušajo usmerjati civile, da bi kolone ne imele neljubih zastojev. Nemci si hočejo lastiti prednost prehoda skozi tunel, vendar odločni nastop domobrancev napravi red.

Nekateri rinejo proti vrhu Ljubelja čez prelaz.

Po dolgem čakanju smo prišli na vrsto za tunel. Nedolgo je bil tunel prebit. Vse je še v surovem stanju. Od stropa kaplja voda, po tleh so velike mlake, da v temi zajemamo v čevlje.

Zaradi popolne teme se držimo drug drugega in za vozove. Včasih se tu in tam posveti baterija ali vžigalnik. Ne vem kako dolgo smo brodili dva kilometra do izhoda.

Tudi na drugi strani tunela je gneča, ker je v bližino padlo nekaj partizanskih min.

Počasi se začnemo premikati navzdol.

Tovornjak z zalogo hrane je odpovedal. Fantje raztovarjajo hrano in nalagajo na vozove. Spet dolgo čakanje.

Naši vodijo morda zadnjo, uspešno borbo s partizani pri Dravskem mostu.

V Podljubelju prespimo.

Pavle Borštnik - 75 letnik

V nedeljo 15. junija je soborec Pavle dosegel svoj visoki rojstni dan, za katerega so mu njegovi otroci pripravili veselo praznovanje v družbi njegovih prijateljev in sodelavcev.

Italijanska okupacija ga je zasegla v Ljubljani. Zaveden in nemiren narodnjak, je kmalu spoznal, kje je njegovo mesto v času komunističnih intrigacij. Svojo odločno zavednost je plačal z okupatorjevimi zaporom v Ljubljani.

Kot član nacionalne ilegale, se je ob koncu vojne pridružil Notranjskemu četniškemu odredu, kateri se je pred boljševiskimi hordami z juga, umaknil v Furlanijo.

Sedaj še bolj, po toliki tragiki, ki je doletela slovenski narod, posebno pa njegove soborce domobrnce, se je prizadeval, da bi zavezniškim silam, Anglo-Amerikancem prikazal zločinsko nasilje komunizma.

Ob koncu leta 1949 je odšel čez ocean in se naselil v Clevelandu.

Kljub začetnim težavam v tuji zemlji, Pavle ni mislil sam nase. Z novimi močmi je prijel za delo organizacije preživelih soborcev in sploh novih naseljencev. Z delom, govorjeno in pisano besedo kot publicist, pesnik, pisatelj je bil svetilnik narodu na tujih tleh.

Pavle Borštnik ne šteje ur za narodov blagor. Kljub marsikateri osebni težavi, je ostal zvest svojim idealom

V svojih delih „The Orchard, Pozabljena zgodba slovenske Nacionalne ilegale, Bela knjiga“ ter številnih publikacijah v Klicu Triglava, Taboru, Ameriški domovini, Zapiskih, so le nekateri primeri Borštnikovega kulturnega, publicističnega, zdravo idejnega ustvarjanja.

Po drugi strani pa je neumorni aktivist pri raznih kulturnih društvih, pevskih zborih, odrskih nastopih, sodelavec pri slovenskem radiu.

Dolga leta je bil uspešno zaposlen v Washingtonu D.C. pri „Glasu Amerike“ kot napovedovalec, organizator intervjujev in direktor slovenskih radijskih oddaj. Pred nastopi za angleško govorečo

publiko je bil mojstrsko dovršen prevajalec, za kar je bil imenovan za posebnega svetovalca in asistenta prvemu ameriškemu veleposlaniku v Sloveniji Allenu Wendtu.

Dolga bi bila povest življenske poti našega slavljenca. Poti ne ravno s cvetjem posute, toda zgrajene na vztrajnosti, neuklonljivi volji ob preizkušnjah, zaprekah in uspehih dela in prizadevanja za naš dragi slovenski narod doma in po svetu.

Dragi naš slavljenc Pavle, hvala Ti za vse!

Še mnogo srečnih in uspešnih let Ti želimo

Taborjani

Zlata poroka v Torontu

Slavljenca Anica in Rudi Resnik

Oba slavljenca spadata v generacijo političnih beguncev iz leta 1945.

Rudi je doma iz Sv. Križa pri Litiji. Že ob začetku upora revoluciji je stopil med Vaške stražarje in kasneje domobrance.

Ga. Anica, roj. Naglič, pa je doma iz Stožic. V Ljubljani je uspešno končala trgovsko akademijo, nakar je sledila trnjeva pot begunstva, ki je bila za oba enaka.

Preko Vetrinja, begunjskega taborišča v Špitalu, je ladja oba pripeljala v Kanado leta 1948, kot delovno silo.

Po enoletni delovni pogodbi, sta prosta prišla v Toronto, kjer se je zbirala slovenska mladina, po odsluženem roku.

Ljubezen, ki je vzkliła v begunjskem taborišču je zagorela v novi domovini tem bolj, ker tedaj je bila tujina še kako občutna.

V cerkvi Mount Carmel, prvi župniji naše slovenske skupnosti, je bilo veselo praznovanje srečnih novoporočencev, Anice in Rudija.

Naša slavljenca sta vseskozi aktivna pri delu naše skupnosti. Sta stebra slovenstva na tujih tleh.

Gospa Anica je vestna poročevalka naše Torontske skupnosti v Ameriški domovini, Slovenski državi in Božji besedi. Prav tako sta oba slavljenca aktivna v vseh naših društvih in ustanovah: Holy

Name Society, Vincencijeva konferenca, Slovenska šola, Razstava Slovenije v Karavan, na letovišču Bolton, v domu Lipa, Dramskem gledališču, domobranskem Taboru in drugih.

Zlatoporočno mašo je daroval župnik župnije Marija Pomagaj rev. Tine Batič, ob ubranem petju članov družine Resnik.

Slavnostna večerja je bila v slovenski restavraciji, kjer so hčere in sinovi naših slavljenecv (6 po številu), v slikah, z besedo in pesmijo prikazali darove - duhovne dobrine: vero, narodnost in slovensko besedo - bogato doto, ki jim jo zapuščajo dobri starši.

Resnikovi sinovi in hčere, kot tudi vnuki so večinoma aktivno vključeni v slovensko skupnost, za katere ni bojazen, da bi nam jih vzela tujina.

Veselo presenečenje ob slavju so bile čestitke in diplome, ki sta jih prejela naša slavljenca: Torontski župan M Lastman, poslanca Ontario, Gerard Kennedy in Jean Chretien, predsednik kanadske vlade Gpe Clarkson.

Proslavo je občuteno zaključil ravnatelj slovenske šole in predsednik društva Tabor Kanada Blaž Potočnik s krasno pesmijo iz La Traviate „Moj sin, mar pozabil si na dom.“

Peter Urbanc

Čestitkam se pridružujemo tudi Taborjani!

Anton Strle - 75 letnik

Rodil se je 19. septembra 1925 v vasi Matena pri Igu. Kot mladenič je takoj vstopil k Vaški straži na Igu. Ko pa se je ustanovilo domobranstvo se je pridružil in bil 21. četi v Črni vasi in Igu. Kmalu je bil prestavljen v Višnjo goro v Stamenkovičev bataljon, nato pa v Ljubljano.

V mesecu aprilu 1945 se je podal v Italijo, kjer je bil v taborišču Palmanova. Tam so morali domobranci oddati orožje. Čez nekaj mesecev pa so bili premeščeni v taborišče Forli. Iz tega taborišča je pobegnil in se podal v civilno taborišče v Treviso in nato v Monigo. Iz teh taborišč so čestokrat premeščali iz enega taborišča v drugo, tako v Servigliano, Senigallijo in nazadnje v Bagnoli. Od tu je odšel

v Nemčijo in z ameriško ladjo general Steward v argentino. Prišel je v mesto Buenos Aires in bil zaposlen pri gradnji

V Združenih državah Amerike je imel poznanstvo in tako je dobil vstopno dovoljenje. Leta 1952 je prišel v mesto Cleveland, Ohio. Tu se je spoznal z deklico Jožico Voje in se poročil leta 1957. Štiri deklice so se rodile v tem zakonu. Dve sta že poročeni in imata družino in stare starše obiskujejo redno. Zaposlen je bil tu pri Tow Motor Co.; do upokojitve. Živel v mestu Euclid in sedaj goji različno zelenjavo na vrtu in tudi vinsko tretjo in vsako leto napravi nekaj galonov te dobre pijače.

Je član Tabor DSPB in že več let v clevelandskem odboru in je zelo delaven ob času ko je Spominska proslava na Slovenski pristani v Genovi, Ohio.

Clevelandski odbor želi ob Tvojem praznovanju vse najboljše v prihodnosti.

Tabor DSPB - Cleveland

Ponovitev nove maše g. Janeza Likozarja

Jubilejno leto 2000 je v naši župniji Brezmadežne še posebno zaznamovano.

Eden prvih, ki jih je v naši slovenski fari krstil gospod Janez Kopač, to je Janez Likozar, je v nedeljo 2. julija v naši cerkvi pel novo mašo.

Njegova starša sta se priselila v Kanado iz Cerkelj na Gorenjskem.

Janez se je odzval božjemu klicu in v Ottawi končal teološke študije. Posvečen je bil v baziliki Notre Dame, v soboto 10 junija.

Novomašnik je v dar prejel krasen kelib.

Stane Lamovšek

Stane je bil rojen 15. avgusta 1923 v Št. Rupertu na Dolenjskem. Letos 10. maja, pa nam ga je vzela bela žena smrt.

Stane je bil podpredsednik Tabora Kanada ter dolgoletni pevec pri cerkvenem pevskem zboru v župniji Brezmadežne v New Torontu. Prav tako je sodeloval pri moškem zboru „Fantje na vasi.“

Na veliki petek pri Pasionu je še pel Kristusa.

Njegov odhod je presenetil vso slovensko skupnost, katera ga bo močno pogrešala.

V srečnem zakonu z ženo Marijo Lukač, so se jima rodili trije sinovi in hčerka.

Pokojni Stane je bil odločen narodnjak in neustrašen domobranec, vojak stiškega udarnega bataljona.

Pri pogrebni sv.maši, sta mu zapela združena zbora obeh župnij.

Na pokopališče ga je spremljala velika množica. Pevci so mu zapeli v pozdrav, predsednik Tabora Blaž Potočnik pa mu je rekel besede v poslednji Zbogom.

Govor predsednika društva Tabor Kanada, ob odprtem grobu

Dragi Stane! V Imenu društva Tabor, katerega podpredsednik si bil dolga leta in v imenu Tvojih dragih, bi ti rad rekel besedo v slovo.

Kot sin verne krščanske družine, si uvidel nevarnost komunizma

ter odločno stopil v vrste domobrancev, v udarni bataljon.

Po vojni si se z ostalimi umaknil na Koroško, kjer te je Bog rešil trpljenja in mučeništva tvojih soborcev. Vse življenje si ostal zvest domobranski ideji in tvojim mrtvim soborcem.

Prav tako si bil zvest mož svoji ženi Mariji in skrben oče otrokom, kateri te bodo pogrešali.

Pogrešali te bomo tudi mi tvoji prijatelji in pevci. S svojim glasom si bil nenadomestljiv. Vsa leta si prepeval Bogu v čast, za kar ti bo Vsemogočni bogato poplačal.

Dragi Stane! Na nešteti pogrebih si pel in s svojim glasom lajšal žalost pokojnikovim sorodnikom

Ob tvojem prezgodnjem grobu ti pevci in Taborjani obljublamo, da bomo tudi mi kot ti, ostali zvesti do smrti našim idealom.

Spočij se v kanadski zemlji, dragi Stane. Žalujoci ženi Mariji, tvojim otrokom in njihovim družinam, izrekam globoko sožalje v imenu vseh pevcev in pevk obeh župnijskih zborov, fantov na vasi in društva Tabor!

Blaž Potočnik
predsednik Tabora

Stanetu, prijatelju in soborcu v večnost!

Odšel si, skoro nepričakovano, tako kot si stopil na pozornico v narodovi stiski.

Še veš Stane, tam v Gorjancih sva se srečala, v tisti davni, krvavi pomladi 1942., ko ste skupina fantov z slovensko Ivano Arško - Ireno iz Št. Ruperške doline prilili močnega ognja plamenici svobode v Gorjancih.

„Živeti bočemo!“ je bil klic iz gorjanskih gozdov.

„Živeti svobodni, brez okupatorja in boljševikov!“

To je bil tisti drzni korak v pravo smer zdrave, odločne, idejne slovenske mladine, ki je hotela ustaviti sovražno kolesje okupatorja in domačih boljševikov, kolesje, ki je drobilo naš narod z nasiljem in umori.

In na tej pravilni poti, ki bi morda obšla pozneje toliko tragičnih dogodkov, je bil tudi Tvoj drzni korak dragi Stane. Korak v pravo smer, vendar sovražne, negotove, temne noči. Toda ideja narodove svobode ne pozna strahu in ne šteje žrtev. Tudi Ti Stane in Tvoja skupina z Ireno, niste poznali strahu in žrtev niste šteli. Narod je bil vam več, kot vaša mlada življenja.

Hvala Ti dragi soborec Stane, v večnost Te pozdravljam!

soborec Ivan Korošec

Moj ata socialistični kulak Slovenija 1987

V Ljubljani to poletje spet predvajajo film, kjer avtor skuša povedati in prikazati, da si komunistične intrige in nasilje lahko preživel le, če si se delal neumnega ali če si bil res idiot.

...Vojne je konec in Jože Malek, nekdanji nemški mobiliziranec, ki se je na fronti predal boljševikom, služi v rdeči armadi, se ob koncu vojne vrne domov v Pesnico.

Jože se z vso gorečnostjo loti obdelovanje zemlje, ki jo je dobil po partizanski „delitvi.“

Ponosen je na novo oblast, ki mu je dala nagrado zato, ker je služil v Stalinovi vojski.

Da se pokaže vrednega in zvestega „pravičnemu socializmu,“ morajo iz hiše Kristusi in Marije; nič več ne hodi v cerkev.

Domači morajo vzklikati Stalinu in Titu. Jože postane pravi socialistični kulak.

Toda čas se spremeni. Nenadoma ni več dobro, da je bil Stalinov vojak, osumijo ga, da je informbirojevec. Njegovo kulaštvo se sesuje ob obtožbah in psovanju Stalina po „tovariših.“ Razlastijo ga in odvzeto zemljo dajo zadruzi...

Spet in spet je tisto vprašanje, na katerega partizani še vedno čakajo odgovora: „Za gva sma se pa baril?“

Za Rožmanov dom:

Zakrajšek Ivana	Can. \$ 25.-
V spomin na Janeza Matašič	
Starič Lojze	Can. \$ 50.-
V spomin na Matija Slak	
Starič Lojze	Can. \$ 50.-
V Spomin na Staneta Lamovšek	
Klemenčič Stane	Can. \$ 100.-
V spomin na moža Janeza	
Matašič Milka	Can. \$ 200.-
Likožar Anton	\$ 20.-
Vili in Rela Zadnikar	\$ 100.-
Lojze in Vera Gregorič	\$ 100.-
Prešem Milan	\$ 80.-
Likožar Anton	\$ 10.-
Plahuta A.	\$ 20.-
Globočnik Martin	\$ 20.-
Levstik Vinko namesto cvetja na grob Lamovšek Staneta	DM50.-
Levstik Vinko	DM 500.-
Edo Kralj v spomin	
Janka Smersujija	\$ 10.-
Rev. Jože Guštin	\$ 50.-

Za tiskovni sklad Tabora:

Žumer Anica	Can. \$ 15.-
Rebernak Mari	Can \$ 10.-
Rabzel Francka	Can \$ 20.-
Petkovšek Vinko	Can \$ 20.-
Starič Lojze	Can \$ 20.-
V spomin na brata Janeza	
Matašič Lojze	Can \$ 100.-
Platnar Lojze	Can \$ 5.-
Petrič Fani	Can \$ 15.-
V spomin na brana Glivar	
Mišmaš Marija	Can \$ 100.-
Matašič Milka	Can \$ 40.-
V spomin na moža	
Strojin Ana	Can \$ 10.-
V spomin Staneta Lamovšek sta darovala:	

Slak Florjan	Can \$ 50.-
Klemenčič Stane	Can \$ 100.-
Frank Zidar	\$ 100.-
Lojze in Vera Gregorič	\$ 100.-
Olga Kalar, v spomin na moža Ludvika	\$ 20.-
Vili Bitenc	\$ 20.-
Polde Zupančič	\$ 20.-
Ivanka Volčjak	\$ 20.-
Lojze Burjes	\$ 20.-
Polde Omahen	\$ 20.-
Rezka Zupančič in družina ob smrti moža - očeta Poldeta	\$200.-
Vera Žnidaršič ob smrti Poldeta Zupančič	\$ 20.-
Janko Jazbec	\$ 80.-
Berta Šproc	\$ 30.-
V. Artač	\$ 80.-
Anton Plahuta	\$ 20.-
Stane Jemec	\$ 10.-
Ivan Korošec ob smrti soborca inž. A. Matičiča - Savota	\$ 100.-

Dar društvu SP Cleveland :

Milan Dular	\$ 100.-
Vili Zadnikar	\$ 100.-
Slavc Štepec	\$ 80.-
Polde Omahen	\$ 50.-
Jože Bojc	\$ 50.-
Milan Zajec	\$ 50.-
Tone Sterle	\$ 50.-
Filip Oreh	\$ 50.-
Ivan Hauptman	\$ 30.-
Sivija Sivec	\$ 30.-
Edi Veider	\$ 30.-

***Vsem darovalcem Bog plačaj
v sreči, zdravju in blagostanju!***

Poročilo o smrti Savota v prib. številki!

VSEBINA

Pet sinov.....	201
Žalna slovesnost v Kočevskem rogu v spomin našim mučencem	203
Slavnostni govor inž. Jožeta Rus na Orlovem vrhu-Cleveland	206
Vojni zločin ali nujno dejanje?.....	209
Slovenska zastava na Quebeškem parlamentu - Vladimir Urbanc	211
Podpiram ga z obema rokama - Niko Grafenauer	212
O pomilostitvi papeževega atentatorja	214
„Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije“	216
Naš ponos in bolečina naša	220
Domobranci iz Tolminske in brezna - Ambrož Kodelja	221
Žalna slovesnost na slovenski pristavi - Stane Vrhovec	226
Ob spominih na Orlov vrh - Mara Kolman	227
Spominska slovesnost na Triglavskem parku v Milwaukee - M. K.	229
Dr. Lambert Ehrlich	230
Brez milosti	231
Spominska plošča na Škofjeloškem gradu	232
Odkritje spominske plošče pomorjenim domobrancem in civilistom v Šmarjeti	233
Spomini na tiste dni	234
MED NAMI	241
ODŠLI SO	245
DAROVALI SO	248

Hurlingham Sucursal Correo Argentino (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1596
	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2619

„Kjer rod je moj,
kjer sin je tvoј,
tam si, Slovenija!

(M. Krempšar)

**SYDNEY,
AVSTRALIJA**

(M. Krempšar)